

KRAFTFYLKA

Sogn og Fjordane, mai 2019

Niklas Kalvø Tessem, daglig leder

Agenda

- Sogn og Fjordanes inntekter fra kraft
- Ekspertutvalget for kraftskatter
- Grunnrenteskatt
- Konesjonskraft
- Naturressursskatt

Fylkenes inntekter fra kraftproduksjon

- Fylkeskommunene mottar:
 - Utbytte
 - Konesjonskraft
 - Naturressursskatt
- Konesjonskraft ca 2,4 TWh (av 8,7 totalt) – 10 fylker mottok 324 millioner kr i 2015
- Fylkene er eier eller medeier i selskaper med en middelproduksjon på 6,7 TWh (2015).
- Naturressursskatten gir inntekter på ca 250 millioner kr per år (0,2 øre/kWh)

Årlige inntekter for Sogn og Fjordane fra kraft

I dag:

- Utbytte fra SFE 37,7 mill. (2017)
- Konesjonskraft 57,1 mill. (394 GWh 2017) – Hordaland 63,6 mill.
- Naturressursskatt – ca. 27,4 mill. (0,2 ø/kWh produsert i fylket) - Hordaland 31,8 mill.

For fremtiden:

- Naturressursskatt prisjusteres? Økning på 50 %, - ca. 30 mill. ekstra for Vestland
- Naturressursskatt på vindkraft og småkraft? Konservativt anslag for Vestland ca. 9,2 mill.
- Kraftfylka vil hele tiden beholde og forbedre disse verdiene.

Ekspertutvalg for kraftskatter

- Ledet av tidligere NVE-direktør Per Sanderud
- Levere innstilling 1.10.19
- Fylkeskommunenes inntekter fra kraft på spill
- Helhetlig vurdering av kraftverksbeskatningen.
 - vurdere om dagens vannkraftbeskatning *hindrer* at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak i vannkraftsektoren blir gjennomført.
- Vannkraftbeskatningen omfatter
 - Ordinær overskuddsbeskatning, eiendomsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt, konsesjonsavgifter og avgitt konsesjonskraft

Samfunnsøkonomiske utfordringer

- Dagens innretning på grunnrenteskatten gjør at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekt ikke blir realisert
- Behov for kapital, men utenlandske aktører kommer bare inn i småkraft og vind
 - Kray om 2/3 offentlig eierskap i stor vannkraft – hardest skattlegging
- Dagens grense for hva som defineres som småkraft er rigid - slipper grunnrenteskatt
 - I stedet for trappetrinn eller innslagspunkt
- Vindkraft og småkraft blir prioritert først
 - Motsatt av hva kraftsystemet trenger
 - Motsatt av hva vi skal selge til utlandet

Konsesjonskraft

- En avståelse og ikke en særskatt
- Fundert i lovverket siden 1909
- Konsesjoner gitt med vilkår – kan ikke fjernes til ulempe for kommuner og FK
- Har vært vurdert flere ganger – komplisert med tilbakevirkende kraft for eksisterende konsesjoner
- Risikerer to systemer, ett fra før og etter nytt system
- Lite ny stor vannkraft uansett
- Kan se på en forenkling av prissettingen (selvkost vs. OED-pris)

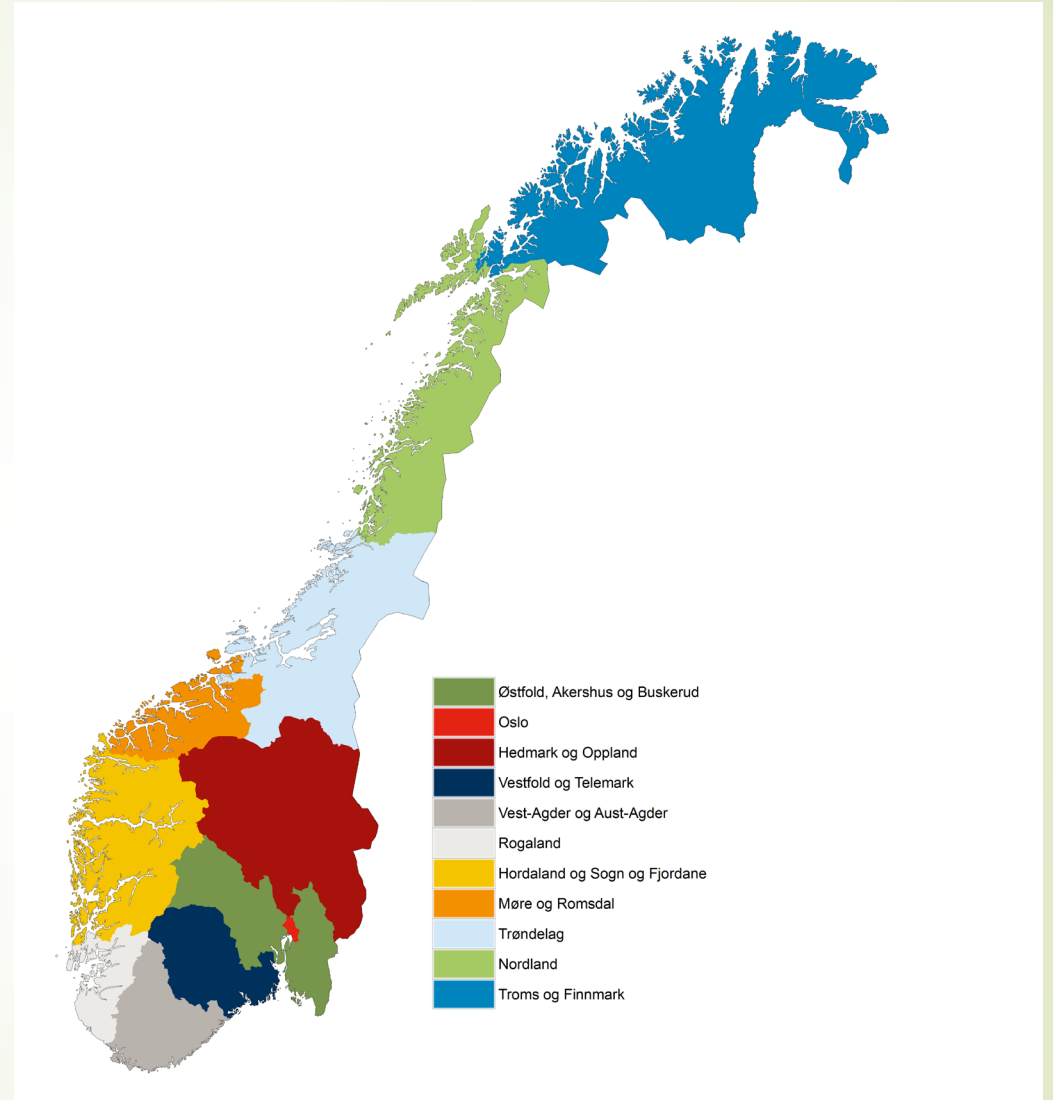

Utvidelse av naturressursskatten

- Lokal kompensasjon til kommuner og fylkeskommuner
- Trekkes fra overskuddsskatten - kommunesektorens andel av grunnrenten
- I dag tildeles den vannkraft over 10 MW. Ikke justert siden 1997
- Vi ønsker prisjustering på 50 %, samt framtidig justering
- Bør gjøres teknologinøytral, slik at også vind og småkraft betaler

Naturressursskatt og inntektsføring

- Går inn i inntektsutjevningen mellom fylkeskommuner
- Blir i praksis omfordelt – ulikt hvor mye som beholdes
- Staten avregner skatteinntekter og tilskudd
- Ikke gitt at økt naturressursskatt gir økte inntekter
- Ser på en løsning hvor inntektene kan beholdes hos FK

Tabell 3: Brutto- og nettovirkninger av naturressursskatt pr. fylke

Fylkeskommune	Skatteinntekter pr. innbygger i prosent av landsgjennomsnitt totalt i 2018	Bruttoinntekter fra naturressursskatt (mill. kr)	Nettoinntekter fra naturressursskatt etter inntektsutjevning (mill. kr)
Østfold	86,3 %	8,6	13,1
Akershus	118,5 %	2,0	25,2
Oslo	126,9 %	0,0	27,4
Hedmark	82,7 %	5,1	8,7
Oppland	86,0 %	14,6	9,6
Buskerud	97,8 %	19,7	13,9
Vestfold	90,8 %	0,0	10,1
Telemark	89,2 %	26,6	10,4
Aust-Agder	85,6 %	13,1	6,4
Vest-Agder	87,0 %	16,5	9,6
Rogaland	104,7 %	20,8	21,9
Hordaland	88,1 %	31,8	25,2
Sogn og Fjordane	92,9 %	27,4	7,9
Møre og Romsdal	91,3 %	9,1	12,0
Nordland	90,1 %	29,4	13,6
Troms	92,6 %	4,9	7,4
Finnmark	87,3 %	2,8	3,4
Trøndelag	91,0 %	14,0	20,4
Sum	100,0 %	246,3	246,3

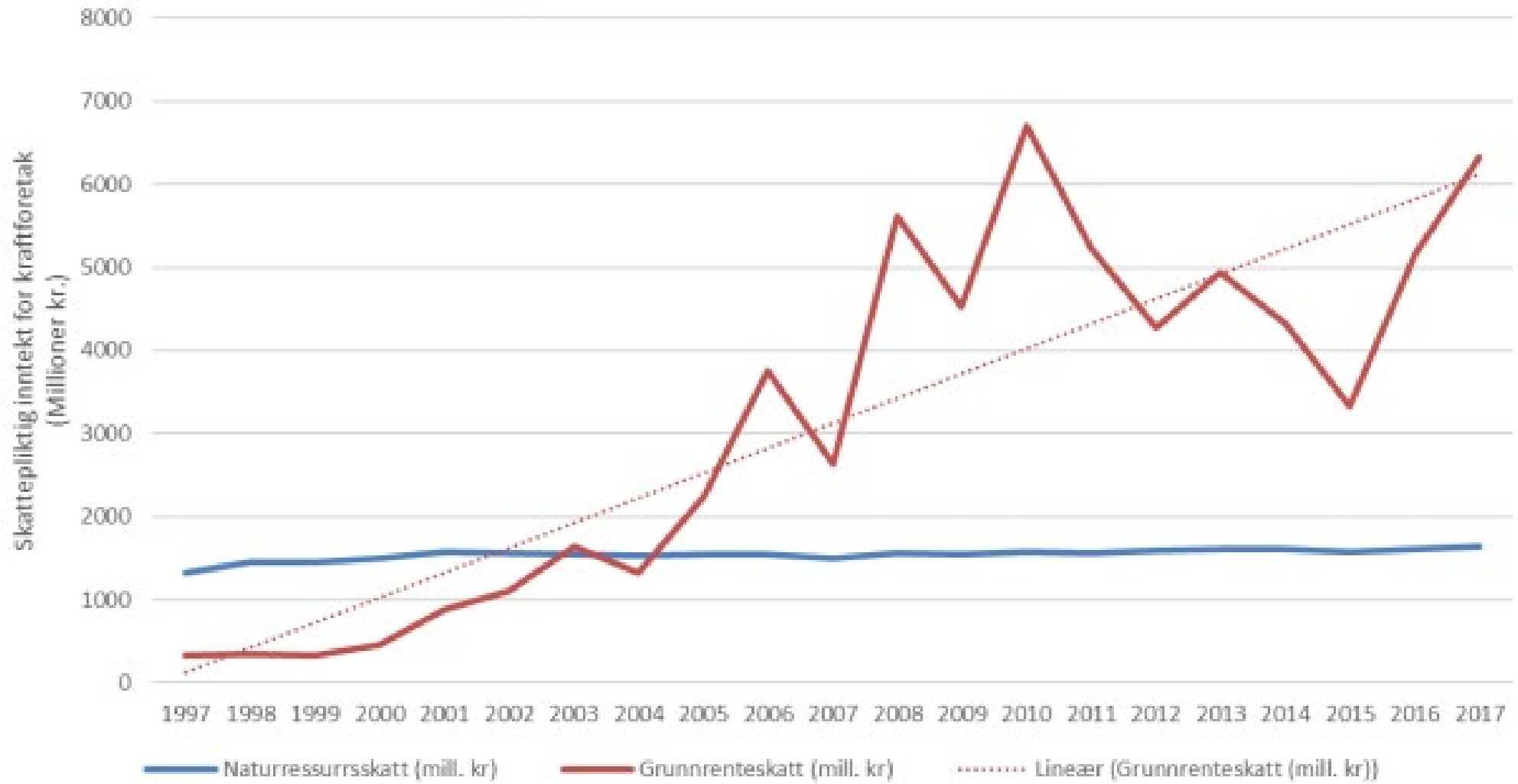
Kilde: Kommunal- og moderniseringsdepartementet, THEMA-analyse

Naturressursskatt i kraftproduserende områder

- Naturressursskatten kan løftes ut av inntektsutjevningssystemet på lik linje med eiendomsskatten.
- Som et alternativ til en særskilt naturressursskatt som unntas inntektsutjevningen, kan det vurderes om fylkeskommunene i stedet burde få en andel av grunnrenteskatten
- Et tredje alternativ kan være å vurdere konsesjonsavgiften og naturressursskatten i sammenheng og eventuelt fastsette en felles avgift til fordel for de kommuner og fylkeskommuner som blir berørt av vannkraftutbyggingen

Utvikling grunnrenteskatt vs naturressursskatt

Kilde: SSB

Lokal skatt kan dempe vindstrid

Niklas Kalvø Tessem, daglig leder Kraftfylka

I DN 14. november tok daglig leder Olav Rommetveit i vindkraftselskapet Zephyr til orde for å innføre naturressursskatt for vindkraft. Det er en svært konstruktiv tilnærming, og det er sjelden næringen selv ber om skattlegging for å få mer lokal aksept. En slik unik mulighet må gripes av Stortinget.

Interesseforeningen Kraftfylka representerer store, kraftproduserende regioner. Vi ser at konfliktnivået rundt vindkraft er økende, særlig i lys av NVEs arbeid med nasjonal ramme for vindkraft, som lanseres neste år. Det koster å stille naturen til disposisjon for kraftproduksjon. Prisen er den alternative bruken av naturen, være seg vern av naturmangfold, turisme eller annen form for næringsbruk. Derfor er det viktig at de som stiller naturen til disposisjon får sin andel av verdiskapingen.

Den beste måten å kompensere lokale myndigheter for naturinngrep er å utvide naturressursskatten. Dette er en sats på 1,1 øre/kWh til kommuner og 0,2 øre/kWh til fylkeskommuner, som store vannkraftprodusenter betaler. Skattesatsen er ikke blitt utvidet til flere næringer eller prisjustert siden 1997.

Skatten er et godt verktøy for lokal etablering av vindkraft fordi den kan trekkes fra overskuddsskatten. Det er derfor ingen ekstra skattebelastning for kraftprodusentene.

Det er mange steder liten entusiasme for å være vertskap for vindkraft. Med utvidet naturressursskatt får kraftprodusentene mer velvilje lokalt. Dette er en rimelig kompensasjon for naturbruk og legger til rette for at Norge kan øke sin andel fornybare kraftproduksjon.

Naturressursskatt fra vind og småkraft

Tabell 7: Fordeling av mulig naturressursskatt fra vindkraft og småskala vannkraft. Millioner kroner

	Vannkraft	Vindkraft i drift	Vindkraft under bygging	Sum
Østfold	0,2	0,4	0,0	0,6
Akershus	0,1	0,0	0,0	0,1
Hedmark	0,6	0,0	0,7	1,4
Oppland	0,9	0,0	0,0	0,9
Buskerud	0,9	0,0	0,0	0,9
Vestfold	0,0	0,0	0,0	0,0
Telemark	1,5	0,0	0,0	1,5
Aust-Agder	0,6	0,0	0,0	0,6
Vest-Agder	0,5	0,0	1,4	1,9
Rogaland	1,6	2,2	2,2	6,1
Hordaland	3,0	0,6	0,0	3,6
Sogn og Fiordane	3,8	0,0	1,8	5,6
Møre og Romsdal	2,4	0,0	0,0	2,4
Trøndelag	1,5	1,9	5,4	8,8
Nordland	2,2	0,3	3,1	5,5
Troms	1,1	0,0	2,2	3,2
Finnmark	0,4	0,8	0,0	1,1
Sum	21,2	6,2	16,7	44,2

Kilde: NVE, THEMA Consulting Group

Oppsummert standpunkt

- Grunnrenteskatten må justeres for mer opprustning og utvidelse av eksisterende kraftverk
- Naturressursskatt må justeres med prisvekst og gjøres teknologinøytral.
- Kraftproduserende regioner må få sin rettmessige andel av verdiskapningen
- Konesjonskraften er en avståelse og ikke en skatt. Det man kan se på er en harmonisering av prisregimet før og etter 1959
 - selvkost vs. OED-pris, sparer administrativt arbeid

Takk for oppmerksomheten!

- Les alle innspill på www.kraftfylka.no
- Abonner på nyhetsbrev

Niklas Kalvø Tessem,
Tel: 91571046

Epost: niklas@kraftfylka.no

Adresse: Haakon VII's gate 9, 0161 Oslo
www.kraftfylka.no